

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України

Л.Б. Лук'янова

« 29 » серпня 2025 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні
Вченої ради Інституту педагогічної
освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
(протокол №11 від « 29 » серпня 2025 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**«Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі» /
«Pedagogical and Adult Education in Ukraine and Worldwide»**

Галузь знань

А Освіта

Спеціальність

А1 Освітні науки

Рівень вищої освіти

третій

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма визначає цілі підготовки майбутніх докторів філософії у галузі А Освіта зі спеціальності А1 Освітні науки, загальні і фахові компетентності, предметні результати, зміст дисциплін, фокус програми, можливості працевлаштування тощо.

Специфіка освітньо-наукової програми полягає у врахуванні світового і регіонального контексту підготовки науково-педагогічних кадрів у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, забезпеченні реальних можливостей для професійного й особистісного розвитку майбутніх докторів філософії.

Розроблено проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові членів проектної групи	Науковий ступінь та/або вчене звання	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)
Керівник проектної групи Вовк Мирослава Петрівна	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник	Завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Сотська Галина Іванівна	Доктор педагогічних наук, професор	Завідувач випускового відділу, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Аніщенко Олена Валеріївна	доктор педагогічних наук, професор	Завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Авшенюк Наталія Миколаївна	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник	Завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Рудан Святослава Іванівна	–	Аспірантка Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України
Рівень вищої освіти	Третій освітній (освітньо-науковий) рівень, перший науковий The third educational (educational-scientific) level, the first scientific level
Ступінь, що присвоюється	Доктор філософії Doctor of Philosophy
Назва галузі знань	01 Освіта, педагогіка 01 Education, pedagogy
Назва спеціальності	011 Освітні, педагогічні науки 011 Educational and pedagogical sciences
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі» Educational and scientific program «Pedagogical and Adult Education in Ukraine and Worldwide»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. 42 кредити ЄКТС – обсяг освітньої складової програми. Термін навчання – 4 роки
Форма навчання	Очна, заочна.
Наявність акредитації	Акредитація освітньо-наукової програми здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту»
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова викладання	Українська мова
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://ipood.com.ua/ вебсторінка: http://ipood.com.ua/aspirantura-i-doktorantura/ (аспірантура і докторантура); http://ipood.com.ua/phd-011/

1.2. Мета освітньої програми

Забезпечення умов для якісної підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у галузі А Освіта за спеціальністю А1 Освітні науки з проекцією на проблеми педагогічної освіти і освіти дорослих на основі опанування досягнень національної і європейської педагогічної думки та освітньої практики.

Розвиток у майбутніх докторів філософії цінностей наукової і викладацької діяльності, професійно-наукової, мовно-комунікативної, інформаційної, методологічної культури дослідження, критичного мислення, педагогічної майстерності, інших компетентностей, необхідних для професійної комунікації, науково-професійної і викладацької роботи, кар'єрного зростання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.

1.3. Характеристика програми	
1.3.1 Предметна область (галузь знань)	Галузь знань А Освіта, спеціальність А1 Освітні науки. Основні об'єкти вивчення: методологічні підходи, теоретичні засади, інноваційні технології, компаративістські дослідження, інформаційно-комунікативні ресурси, історико-педагогічна ретроспектива розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і зарубіжжі.
1.3.2. Цілі навчання	Здобувач ступеня доктора філософії має оволодіти: <ul style="list-style-type: none"> – концептуальними і методологічними знаннями у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих та міждисциплінарними знаннями з урахуванням інтердисциплінарної диференціації наук про освіту; – здатністю розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; – здатністю до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; – здатністю розроблення та реалізації проектів власних досліджень з метою переосмислення та створення нового цілісного знання та впровадження їх в освітню практику вищої, неперервної педагогічної освіти і освіти дорослих; – комунікативними вміння щодо спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі педагогічної освіти і освіти дорослих; – здатністю ініціювати і реалізовувати інноваційні проекти, виявляючи лідерські, комунікативні, дослідницькі, педагогічні якості; – високим ступенем соціальної відповідальності за результати власних досліджень, здатністю до

	<p>саморозвитку і самовдосконалення упродовж життя, відповідальністю за навчання різних категорій громадян.</p> <p>Провідні теоретичні і методологічні підходи до підготовки докторів філософії відповідно до освітньо-наукової програми зафіксовані у Законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів» (2021), Постановах Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (2016), «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» (2023), Концепції освіти дорослих (2016), Концепції розвитку педагогічної освіти в Україні (2018), Професійному стандарті на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021), Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (2015), Педагогічній Конституції Європи (2014), Гамбурзькій декларації про освіту дорослих (1997), Дамаській декларації Міжнародної ради з освіти дорослих (2002), Комюніке Комісії Європейських товариств (2006) та ін.</p>
<p>1.3.3 Принципи навчання. Методи, методики та технології</p>	<p>Основними принципами реалізації освітньо-наукової програми є інноваційність, гнучкість у реагуванні на суспільні зміни, єдність теорії і практики, неперервність, системність, поєднання національних освітніх традицій та світового досвіду, академічна доброчесність, прогностичність, забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траєкторії, наставництво.</p> <p>Методи, методики та технології: історико-хронологічний, теоретичний аналіз, синхронічний аналіз, діахронічний аналіз, біографічний, прогностичний, компаративістський методи; методи структурно-системного аналізу, наукової екстраполяції; методи педагогічного експерименту: анкетування, опитування спостереження, педагогічного моніторингу, особистісно орієнтовані, психологічні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні технології.</p>
<p>1.3.4. Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>Методологічний, методичний інструментарій дослідження освітніх явищ, процесів, історичного досвіду, тенденцій, принципів, закономірностей, інноваційних технологій у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і зарубіжжі.</p>
<p>1.3.5. Особливості програми</p>	<p>Орієнтація програми – дослідницька.</p>

Освітньо-наукова програма немає аналогів в Україні у напрямі цілісних досліджень майбутніми докторами філософії освітніх явищ і процесів у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих у вітчизняному і зарубіжному вимірах.

Особливості програми полягають у поєднанні освітньої і наукової складових з метою виконання якісних досліджень у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, сприянні професійному й особистісному розвитку майбутніх викладачів-дослідників шляхом врахування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечення академічної мобільності, продуктивної наукової комунікації, академічної доброчесності тощо.

Освітня складова спрямована на розвиток аналітичних, комунікативних, презентаційних, мовнокомунікативних та інших компетентностей, формування «м'яких» навичок, здатностей до експериментальної роботи, до викладацької діяльності з метою впровадження інновацій у закладах освіти. Інтегрованість змісту загальних, професійно орієнтованих і вибіркових дисциплін, форм і методів навчання зорієнтовано на розвиток загальних і фахових компетентностей, досягнення предметних результатів.

Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження з відповідного тематичного напрямку під керівництвом одного або двох наукових керівників, оформлення його результатів у вигляді дисертації згідно вимог законодавства та реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, що визначає зміст, строки виконання, обсяг етапів і завдань наукової роботи, включає інформацію про звітування щодо ходу його виконання (двічі на рік). Тематика дослідження обирається з урахуванням наукових зацікавлень аспірантів з оперттям на сучасні тенденції розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих. Дослідницька робота спрямована на: оволодіння методологією наукової діяльності, отримання нових науково обґрунтованих теоретичних та/або експериментальних результатів проведених досліджень, що виконують конкретне наукове завдання, мають істотне значення для певної галузі знань, впровадження їх в освітню практику; опублікування наукових публікацій за темою дисертації; проходження процедури презентації результатів дослідження, їх обговорення на засіданні випускового відділу, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму, та публічного захисту наукових досягнень у разовій спеціалізованій вченій раді. Здобувачі ступеня доктора філософії можуть брати

	<p>участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих державними та недержавними організаціями.</p> <p>Здобувачі залучаються до науково-практичних масових заходів, організованих під егідою ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України, Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта ХХІ століття» НАПН України, ГС «Українська асоціація освіти дорослих» тощо, з метою апробації матеріалів дисертацій.</p>
--	--

2. МОЖЛИВОСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

2.1. Здатність до працевлаштування	<p>Відповідно до Національного класифікатора України (Класифікатора професій ДК 003:2010 з урахуванням зміни № 8 до класифікатора (Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі №259 від 15.02.2019 р.), зміни №9 до класифікатора (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства № 1574 від 18.08.2020 р.) випускник освітньо-наукової програми має право обіймати такі посади:</p> <p>1229.4 Декан; завідувач аспірантури (інтернатури, ординатури, докторантури); завідувач бази навчально-наукової; завідувач кабінету навчального; завідувач кафедри; завідувач курсів; завідувач лабораторії (освіта); завідувач позашкільного закладу; завідувач практики (виробничої, навчальної); керівник виробничої практики; керівник позанавчальної виховної роботи з іноземними учнями; керівник студентського проектно-конструкторського (дослідного) бюро.</p> <p>2310 Викладачі університетів та закладів вищої освіти.</p> <p>2351.2 Викладач (методи навчання)</p> <p>2310.2 Асистент; викладач закладу вищої освіти.</p> <p>2320. Викладач середніх навчальних закладів.</p> <p>2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання); науковий співробітник (методи навчання); науковий співробітник-консультант (методи навчання).</p> <p>2351.2 Викладач (методи навчання); вихователь-методист; методист.</p> <p>2352 Інспектор навчальних закладів. 2359.1 Молодший науковий співробітник (в інших галузях навчання); науковий співробітник (в інших галузях навчання); науковий співробітник-консультант (в інших галузях навчання)</p> <p>3340 Інші фахівці в галузі освіти, що відносяться до розділу III Фахівці, який передбачає наявність диплома бакалавра чи спеціаліста.</p> <p>2359.2 Лектор.</p> <p>2359.2 – Андрагог.</p> <p>Майбутній доктор філософії може здійснювати таку діяльність: викладацьку у закладах загальної середньої, фахової передвищої і вищої освіти, в інститутах післядипломної педагогічної освіти); науково-дослідницьку (у галузевих наукових установах та закладах освіти), тренерську (у процесі організації освіти дорослих за погодженням з органами місцевого самоврядування), консультативну (з метою створення мережі центрів, осередків освіти дорослих).</p>
---	--

	<p>Сферою працевлаштування визначено державні та приватні установи й освітні, консультативні, тренерські організації; заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України та іншим галузевим міністерствам: заклади вищої освіти, наукові установи, заклади післядипломної освіти, заклади фахової передвищої освіти, заклади загальної середньої освіти тощо.</p> <p>Основна професійна діяльність передбачає проведення досліджень у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, викладацьку роботу, навчання різних категорій дорослого населення на регіональному, всеукраїнському рівнях, співпрацю з громадськими організаціями, центрами освіти дорослих тощо.</p>
<p>2.2. Подальше навчання</p>	<p>Подальший професійний розвиток випускників можливий шляхом формального і неформального навчання, в інших сферах професійної діяльності з метою самовдосконалення, розвитку фахових компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) в умовах формального навчання – здобуття наукового ступеня доктора наук за відповідними освітньо-науковими програмами; 2) в умовах неформального навчання – залучення до тренінгів, семінарів, вебінарів, обмін досвідом з викладачами, науковцями закладів у системі неперервної педагогічної освіти і освіти дорослих; 3) у процесі здійснення проектної діяльності, отримання грантів, стипендій; участь у міжнародних проектах з проблем педагогічної освіти і освіти дорослих.

3. СТИЛЬ ВИКЛАДАННЯ

3.1. Підходи до викладання та навчання	<p>Навчання здійснюється за допомогою традиційних та інноваційних форм і методів. Традиційними формами організації освітньої діяльності є лекції, практичні, семінарські заняття. Інноваційні форми і методи (лекція-дослідження, бінарна лекція, дискусія, «мозковий штурм», симуляція, педагогічне моделювання тощо) обираються викладачами з урахуванням специфіки дисципліни, її змісту, спрямовані на реалізацію якісного наукового дослідження майбутнього доктора філософії з проблем педагогічної освіти і освіти дорослих. Дистанційно навчання відбувається за допомогою таких засобів, як: Zoom, Classroom та ін. Наукова складова програми передбачає обмін теоретичними і практичними здобутками, професійним досвідом у вітчизняному науково-освітньому середовищі, презентування власних досягнень у науково-освітньому дискурсі зарубіжжя у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих у формі публікацій, виступів, участі у семінарах, конференціях.</p>
3.2. Методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання відбувається у процесі практичних, семінарських занять, підготовки завдань для самостійної роботи, індивідуальних завдань дослідницького спрямування. Загальна оцінка формується за результатами поточного і підсумкового контролю з кожної дисципліни, передбачених силабусами дисциплін, що входять до циклу загальної і професійної підготовки та вибіркових дисциплін. У силабусах і у робочих навчальних програмах кожної дисципліни представлено можлива кількість балів за темами, видами роботи, методами навчання.</p> <p>Під час звітів за результатами наукової роботи беруться до уваги такі види діяльності, як: публікація у наукових фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science, одноосібних монографіях (одноосібних розділах у колективних монографіях), участь у всеукраїнських, міжнародних, регіональних конференціях, опублікування тез доповіді, результати апробації результатів дослідження у закладах освіти тощо.</p> <p>Звіти про виконання індивідуального плану наукової роботи заслуховуються під час засідання випускового відділу. Підсумковий контроль аспірантів передбачає публічний захист дисертації відповідно до актуальних нормативних вимог.</p>

4. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

<p>4.1. Інтегральна компетентність</p>	<p>Сформованість цінностей наукової і викладацької діяльності, професійно-наукової, мовно-комунікативної, інформаційної, методологічної культури дослідження, критичного мислення, педагогічної майстерності, інших компетентностей, необхідних для професійної комунікації, науково-професійної і викладацької роботи, кар'єрного зростання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p>
<p>4.2. Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Аналітичні уміння. Здатність до пошуку, відбору, аналізу й оброблення інформації, до формулювання самостійних тверджень, положень, оцінок. Здатність до організації і проведення фундаментальних, прикладних науково-педагогічних досліджень.</p> <p>ЗК 2. Когнітивні уміння. Здатність до здійснення класифікацій отриманого нового знання (визначення причинно-наслідкових зв'язків, принципів, сукупності методів тощо) за результатами емоційного переживання і осмислення рангу наукової новизни власного наробку. Здатність планувати та керувати власним часом.</p> <p>ЗК 3. Критична самооцінка. Здатність визначати та задовольняти потреби особистісного та наукового розвитку на основі рефлексивного аналізу власних результатів дослідження, викладацької діяльності.</p> <p>ЗК 4. Комунікація. Здатність спілкуватися результативно в усній та письмовій формах у фаховому і нефаховому середовищі. Уміння міжособистісної взаємодії у контексті організації командної роботи, представлення результатів власної діяльності через різні інформаційні ресурси.</p> <p>ЗК 5. Здатність до рефлексії. Здатність допомагати іншим у процесі викладацької діяльності, через наставництво, у ході організації і участі у проектній діяльності, командній роботі під час семінарських, практичних занять.</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати етично. Здатність до реалізації морально-етичних норм і стандартів поведінки у науково-дослідницькій і викладацькій діяльності, що сприяє розвитку загальної культури й соціалізації особистості, дотриманню етичних цінностей. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p> <p>ЗК 7. Підприємництво. Здатність визначати підприємницькі можливості власного дослідницького проекту, результатів наукового пошуку, участі у проектній діяльності, прогнозувати вплив власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни.</p>

	<p>ЗК 8. Ціннісні орієнтири. Уміння цінувати та поважати мультикультурність. Здатність діяти на засадах соціальної відповідальності і з дотриманням свідомої громадянської позиції. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
	<p>ЗК 9. Креативність. Здатність генерувати нові ідеї; творчо вирішувати проблеми у процесі дослідницького пошуку у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; приймати обґрунтовані рішення; здатність до безперервного творчого саморозвитку.</p>
	<p>ЗК 10. Вольові якості. Здатність до самостійного дослідницького пошуку, аналітичної роботи. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p>
	<p>ЗК 11. Командна робота. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи. Здатність працювати як автономно, самостійно, так і в команді.</p>
<p>4.3. Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Готовність до здійснення власної аналітико-синтетичної діяльності з метою визначення специфіки предмету дослідження, рівня його віддзеркалення в науковій літературі та розробки власних теоретичних конструктів, адекватних особливостям розв'язання обраної проблеми у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих. Здатність до аналізу та аргументації вибору його методологічних засад; володіння уміннями здійснення аналізу філософських та ідеологічних актуалітетів освітньої політики на наднаціональному та національному рівнях; навичками застосування синергетичного, системного, аксіологічного, феноменологічного та інших методологічних підходів до аналізу педагогічних процесів на макро-, мезо- та мікрорівні їх функціонування; навичками критичної інтерпретації досліджень у галузі вітчизняної та зарубіжної теорії/історії освіти і педагогіки, синтезу нових ідей; здатність до спілкування з предмету дослідження у межах міждисциплінарного та/або міжнародного експертного середовища.</p>
	<p>ФК 2. Вільна фахова комунікація іноземною мовою на будь-якому рівні у сфері діяльності та суміжних галузях. Здатність правильно вибирати стиль академічного писемного мовлення, оперувати орфографічними, пунктуаційними, стилістичними, лексичними та граматичними нормами писемного і усного мовлення, вибудовувати логічну структуру, композиційну побудову і формат наукового проекту відповідно до сучасних вимог щодо наукового дискурсу; ефективно застосовувати знання, уміння і навички у формулюванні</p>

	<p>цілей, завдань, наукової гіпотези і висновків наукових досліджень іноземною мовою, здатність правильно розуміти і використовувати мовленнєві акти у розгортанні дискурсу у мові оригіналу і мові перекладу. Володіння діалогічним мовленням у ситуаціях наукового, професійного та побутового спілкування відповідно до обраного фаху. Вміти читати оригінальну наукову літературу за спеціальністю, опираючись на вивчений граматичний і лексичний матеріал, країнознавчі й професійні знання і навички мовленнєвої та контекстуальної інтуїції.</p>
	<p>ФК 3. Продуктивна фахова комунікація українською мовою. Володіння методами опису, ідентифікації й класифікації ключових понять у сфері наукової професійної комунікації; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо підготовки наукових текстів в усній і писемній формі у різних наукових сферах (освітні, педагогічні науки, філологія, культурологія тощо); уміння добирати мовні засоби з метою репрезентації власних результатів дослідницького пошуку, здатність застосовувати знання про особливості підготовки наукової доповіді, виступу, презентації у предметній галузі; здатність організувати дослідницько-інноваційну групову роботу щодо популяризації наукових результатів у вітчизняному і міжнародному науковому середовищі через посередництво засобів наукової фахової української мови. Уміння здійснювати літературне і наукове редагування текстів, добирати цитатний матеріал, нормативно оформляти покликання; здатність коригувати власні мовні огріхи, виявляти високий рівень академічної доброчесності відповідно до законодавства.</p>
	<p>ФК 4. Готовність до генерації власних ідей щодо наукових інновацій; здатність до побудови шляхів і способів створення нового наукового продукту, творчого підходу до розв'язання обраної наукової проблеми за результатами опертя на методологію філософського і загальнонаукового рівнів. Готовність до розробки змісту, технологій і окремих методик забезпечення функціонування певних складників системи неперервної національної освіти у вимірах конкретно-наукового методологічного розгляду.</p>
	<p>ФК 5. Здатність використовувати інформаційні ресурси в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань; здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в предметній сфері для вирішення локальних та</p>

	<p>глобальних завдань сучасного освітньо-інформаційного простору; здатність використовувати потенційні можливості ІІІ у викладацькій і дослідницькій діяльності на засадах академічної доброчесності.</p>
	<p>ФК 6. Здатність концептуалізувати та створювати проекти у сфері освіти і освіти дорослих у напрямі генерації нових ідей, розширення можливостей використання методів, форм технологій навчання педагогічної освіти і освіти дорослих, репрезентувати здобутки вітчизняної педагогічної освіти і освіти дорослих у міжнародному вимірі. Виконання дослідницьких творчих проектів, оприлюднення результатів та забезпечення авторських прав.</p>
	<p>ФК 7. Здатність ефективно застосовувати основні психологічні і педагогічні концепції, положення, теорії у викладацькій діяльності; здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької діяльності; здатність до професійного самоосвіти, самозростання, самореалізації у процесі викладацької роботи.</p>
	<p>ФК 8. Здатність до здійснення наукового експериментального дослідження з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень; компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими педагогами-науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.</p>
	<p>ФК 9. Здатність здійснювати історико-педагогічний аналіз педагогічного явища в динаміці та часовій послідовності; здійснювати аналіз історії розвитку ідей педагогів, науковців, традиції оригінальних систем підготовки вчителя провідними педагогічними навчальними закладами України, доцільно здійснювати періодизацію розвитку національної і зарубіжної освіти.</p>
	<p>ФК 10. Знання та володіння методами опису, ідентифікації, класифікації, зіставлення з метою визначення ключових тенденцій розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і у зарубіжних країнах; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію про еволюцію систем освіти зарубіжних країн з різноманітних джерел; уміння здійснювати порівняльний аналіз освітньо-наукових проблем у міжнародному контексті; уміння зіставляти закономірності й тенденції розвитку педагогічної теорії і практики в різних країнах світу; здатність застосовувати знання про сучасні досягнення зарубіжжя у вітчизняній предметній галузі; здатність прогнозувати тенденції розвитку освітніх систем у швидкозмінному середовищі. Розуміння</p>

	<p>причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, педагогічної освіти і освіти дорослих й уміння їх використовувати в професійній і громадській діяльності.</p> <p>ФК 11. Здатність до використання прийомів педагогічної майстерності, прийомів вербальної та невербальної комунікації; вміння вибудовувати педагогічну взаємодію на засадах співробітництва та партнерства; володіння технікою налаштування на педагогічну діяльність та технікою керування психічним самопочуттям; здатність до активного слухання; оволодіння прийомами та методами цілеспрямованого професійного вдосконалення.</p>
	<p>ФК 12. Уміння педагогічного проектування навчання дорослих, здатність до організації і проведення інтерактивних навчальних занять; уміння використовувати набуті знання у професійній і громадській діяльності; здатність застосовувати набуті знання, сучасні досягнення з педагогіки, психології та їх субдисциплін, інших наук у професійній діяльності. Здатність використовувати інформаційні технології для успішного проектування, організації викладацької і науково-дослідницької діяльності.</p> <p>ФК 13. Здатність застосовувати самоаналіз та самооцінку. Здатність моделювати у професійному бутті динаміку власного професійно-культурного розвитку у вимірах потенціалу таких властивостей особистості, як комунікативність, інтелектуальність, інноваційність; здатність до реалізації професійної творчості як засобу кар'єрного руху на рівні її впливу на професійно-культурний розвиток; до професійної самоосвіти і самовиховання.</p>

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<p>Знання і розуміння</p>	<p>ПРН 1. Здатність використовувати знання сучасних проблем філософії науки і освіти при вирішенні освітніх і професійних завдань у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 2. Здатність до обґрунтування нового знання у контексті потреб педагогічної освіти і освіти дорослих на підґрунті методології філософського, загальнонаукового і конкретно-наукового рівнів.</p> <p>ПРН 3. Здатність використовувати знання про стратегії перекладу, теорії та методів перекладу наукових текстів та володіння практичними вміннями презентації наукових досліджень у вітчизняному і міжнародному науково-освітньому середовищі фаховою англійською мовою.</p> <p>ПРН 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі педагогічної освіти і освіти дорослих, що передбачає ґрунтовне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань на основі історико-педагогічного досвіду національної вищої освіти.</p>
<p>Застосування знань і розуміння</p>	<p>ПРН 5. Здатність опанувати методологічні знання та досягнення освітньої практики у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих на основі компаративістського аналізу; здатність проектувати досвід порівняльних досліджень у контексті проблеми дослідження, у викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 6. Володіння основами майстерності усного наукового виступу, вміннями вибору відповідних засобів наукового стилю для усної і писемної презентації результатів дослідницьких пошуків у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих рідною мовою, спрямованість на спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю з використанням мовних засобів наукового стилю на засадах академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 7. Здатність розв'язувати проблеми викладацької діяльності, удосконалення змісту, форм, методів навчання шляхом використання можливостей сучасних інноваційних технологій у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 8. Здатність розв'язувати проблеми дослідницько-інноваційного характеру у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих шляхом організації і участі у проектній діяльності.</p> <p>ПРН 9. Здатність до здійснення наукового експериментального дослідження з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень;</p>

	<p>здатність розробляти інструментарій для проведення експерименту у межах дослідження, розробляти науково-методичні рекомендації для удосконалення педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 10. Здатність вирішувати проблеми дослідницької, викладацької діяльності шляхом використання можливостей Інтернет-ресурсів, інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 11. Здатність конструювати педагогічний процес на основі сформованості аналітичних, прогностичних, проєктивних умінь, які опосередковуються змістом і цінностями особистості викладача-дослідника; здатність будувати відносини та партнерство з учасниками освітнього процесу без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб; визначати та задовольняти потреби особистісного та наукового розвитку; реалізовувати ціннісні установки, етичні принципи у процесі професійної комунікації.</p>
<p>Формулювання суджень</p>	<p>ПРН 12. Здатність наукового і літературного редагування наукових текстів, результатів власного текстотворення, вибір нормативних мовних засобів наукового стилю для усної і писемної презентації власних текстів рідною мовою на засадах академічної доброчесності, спрямованість на репрезентацію власного текстотворення науковій спільноті та громадськості у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 13. Здатність визначати відповідні завдання викладання і навчання та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання в освітній практиці; визначати, поважати та керуватися етичними, культурними та іншими принципами у викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 14. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних галузей наук для здійснення експериментально-дослідницької діяльності; здатність використовувати інструментарій для проведення експериментального дослідження у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 15. Здатність здійснювати обґрунтування методологічних засад розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в українському і зарубіжному контексті; визначати тенденції розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в синхронічному і діахронічному вимірах.</p> <p>ПРН 16. Здатність до здійснення ретроспективного аналізу освіти зарубіжних країн з метою обґрунтування можливостей використання конструктивних ідей зарубіжного досвіду в процесі реформування української педагогічної освіти і освіти дорослих; визначати та</p>

	<p>вирішувати етичні питання міжкультурної толерантності.</p> <p>ПРН. 17. Здатність обґрунтовувати методологічні засади дослідницької проблеми у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; визначати методологічні орієнтири здійснення наукового пошуку та використання інновацій у викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 18. Здатність розв'язувати процесуальні проблеми організації навчання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, що передбачає вміння адаптовувати технології навчання з урахуванням індивідуальних освітніх потреб та розробляти інноваційні технології з метою удосконалення освітнього процесу.</p> <p>ПРН. 19. Здатність проектувати власне професійне сходження у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p>
--	--

6. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

6.1. Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують працівники наукових відділів та випускового відділу Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України – доктори, кандидати наук, професори, доценти, старші наукові співробітники. Склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої складової освітньо-наукової програми, відповідає ліцензійним умовам. Регулярно здійснюється конкурсний відбір викладачів з урахуванням відповідних критеріїв, оцінювання їх професійної активності: необхідність базової освіти, публікаційна активність у фахових, наукометричних виданнях України і зарубіжжя, участь у заходах різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних), проходження підвищення кваліфікації (стажування) в українських і зарубіжних закладах вищої освіти, наукових інституціях тощо.
6.2. Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми відповідає ліцензійним умовам. Викладання дисциплін згідно з навчальним планом освітньо-наукової програми здійснюється в аудиторіях, що оснащені належним обладнанням, в комп'ютерній лабораторії. Дистанційно навчання забезпечується за допомогою засобів: Zoom, Classroom та ін. Площа приміщень, що використовуються для освітнього процесу, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
6.3. Інформаційне і навчально-методичне забезпечення	Майбутні доктори філософії мають можливість користуватися фондами бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна, Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. Сухомлинського НАПН України, фонди яких вміщують монографії, періодичні видання, навчально-методичну літературу, дисертації тощо. Обсяг фондів є достатнім для організації самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами Електронної бібліотеки НАПН України (https://lib.iitta.gov.ua), електронної бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (http://ipood.com.ua/e-library), до фондів яких входять наукові та науково-методичні праці викладачів, науковців відповідно до тематики наукових досліджень. Усі освітні компоненти забезпечені навчально-методичним супроводом, що представлено на вебсторінці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (http://ipood.com.ua/phd-011/).

7. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

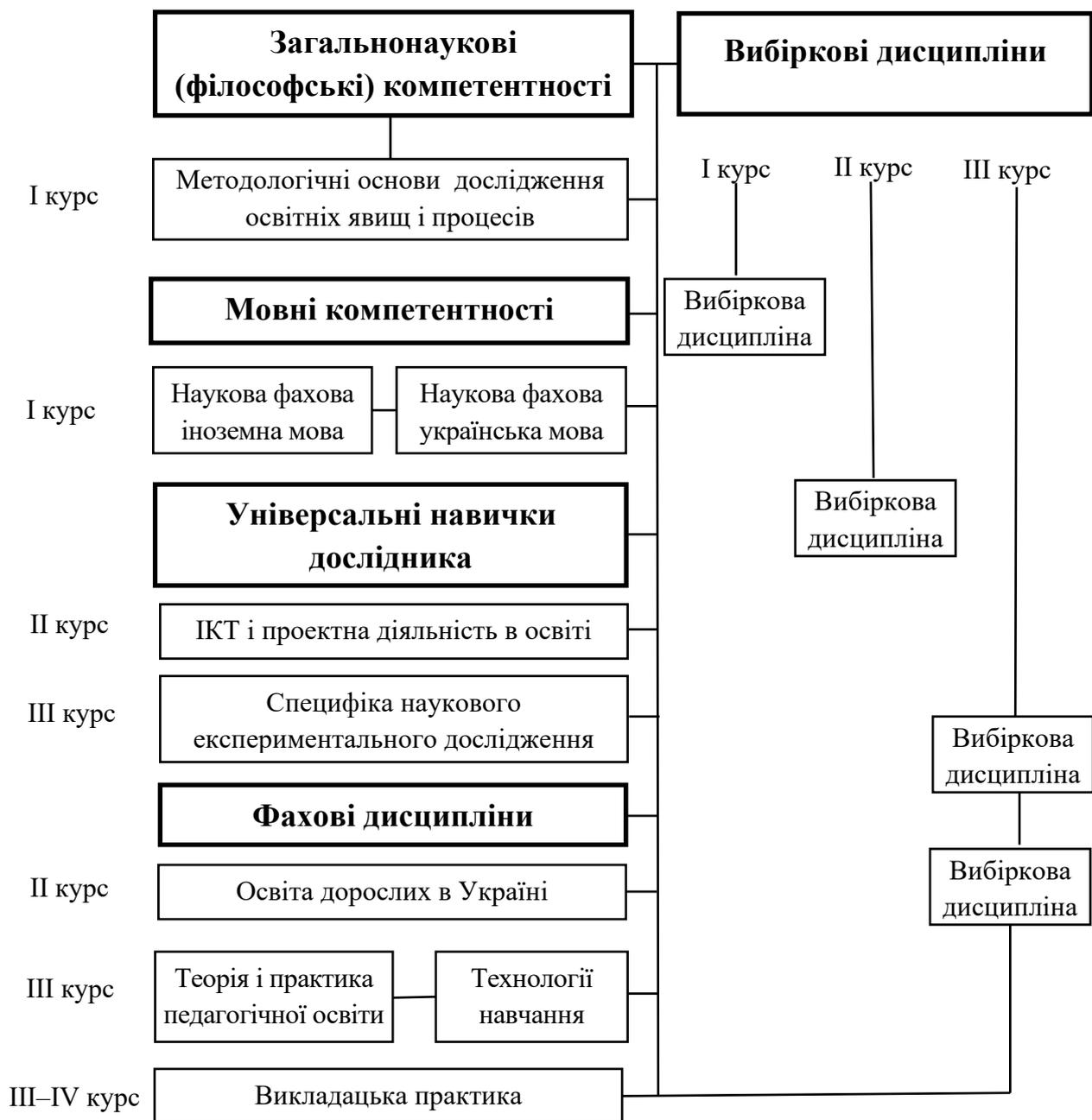
Міжнародна мобільність	Майбутні доктори філософії, наукові керівники, викладачі освітньо-наукової програми мають можливість реалізувати академічну мобільність у межах підписаних угод про співпрацю між Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України та закладами вищої освіти і науковими установами зарубіжжя. Створені можливості для індивідуальної академічної мобільності, інтернаціоналізації, міжнародної наукової комунікації.
-------------------------------	---

8. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код о/к	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практика)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>3. Цикл загальної підготовки</i>			
3.01	Методологічні основи дослідження освітніх явищ і процесів	4	Іспит
3.02	Наукова фахова іноземна мова	4	Іспит
3.03	Наукова фахова українська мова	3	Залік
3.04	ІКТ і проектна діяльність в освіті	3	Залік
Загальний обсяг дисциплін циклу загальної підготовки		14	
<i>II. Цикл професійної підготовки</i>			
П.01	Специфіка наукового експериментального дослідження	3	Залік
П.02	Теорія і практика педагогічної освіти	3	Іспит
П.03	Освіта дорослих в Україні	3	Іспит
П.04	Технології навчання	3	Залік
Загальний обсяг дисциплін професійної підготовки		12	
<i>III. Практична підготовка</i>			
П.05	Викладацька практика	4	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки		4	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		30	
Вибіркові компоненти ОНП			
В.01	Мовна культура дослідника	3	Залік
В.02	Технології навчання дорослих	3	Залік
В.03	Компаративістські дослідження в освіті дорослих	3	Залік
В.04	Кар'єрне зростання дорослої людини: особистісний вимір	3	Залік
В.05	Педагогічна майстерність	3	Залік
В.06	Тенденції освіти дорослих в Україні і зарубіжжі	3	Залік
В.07	Розвиток педагогічної освіти в зарубіжних країнах	3	Залік
В.08	Методологія педагогічних досліджень в освіті дорослих	3	Залік
В.09	Неформальна педагогічна освіта	3	Залік

V.10	Мистецько-педагогічна освіта	3	Залік
V.11	Персонологія у педагогічній освіті	3	Залік
V.12	Конструктивні стратегії вирішення конфліктних ситуацій в професійному середовищі	3	Залік
V.13	Академічна доброчесність дослідника	3	Залік
V.14	Методологія історико-педагогічних досліджень	3	Залік
V.15	Медіаосвіта: теорія, досвід, інновації	3	Залік
V.16	Нормативно-правове регулювання підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	3	Залік
V.17	Імідж сучасного викладача-дослідника	3	Залік
V.18	Інклюзивна освіта	3	Залік
V.19	Штучний інтелект в освіті та науці: концепти, інструменти, доброчесність	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		12	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		42	

9. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі»

10. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	3.01	3.02	3.03	3.04	П.01	П.02	П.03	П.04	П.05
ЗК.1	*				*	*	*	*	*
ЗК.2	*			*		*			
ЗК.3	*				*			*	*
ЗК.4		*	*					*	*
ЗК.5	*	*	*						*
ЗК.6		*	*	*		*			*
ЗК.7				*					
ЗК.8	*	*	*			*	*		
ЗК.9				*	*		*	*	*
ЗК.10				*				*	
ЗК.11				*				*	*
ФК.1	*							*	*
ФК.2		*							
ФК.3			*						*
ФК.4		*	*	*		*	*		*
ФК.5		*	*					*	*
ФК.6				*					
ФК.7								*	*
ФК.8			*						
ФК.9							*	*	
ФК.10					*	*			
ФК.11		*	*	*		*		*	*
ФК.12				*	*				*

ФК.13	*			*	*		*		*
-------	---	--	--	---	---	--	---	--	---

11. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	3.01	3.02	3.03	3.04	II.01	II.02	II.03	II.04	II.05
ПРН 1	*					*			
ПРН 2				*				*	
ПРН 3		*						*	
ПРН 4						*	*		
ПРН 5							*		
ПРН 6			*		*				
ПРН 7								*	*
ПРН 8				*				*	
ПРН 9					*				
ПРН10				*					*
ПРН 11								*	*
ПРН 12			*		*				
ПРН 13	*						*	*	*
ПРН 14				*	*				
ПРН 15						*	*		
ПРН 16				*					*
ПРН 17							*		
ПРН 18		*						*	*
ПРН 19		*	*			*	*		*

12. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Метою наукової складової освітньо-наукової програми є здійснення аспірантом оригінального, самостійного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у формі дисертації.

Наукова складова включає:

- проведення наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації;
- опублікування наукових публікацій за темою дисертації;
- висвітлення результатів дослідження на науково-практичних масових заходах;
- процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень здобувача.

Науково-дослідницька робота майбутнього доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки виконується у межах теми дисертаційної роботи та є невід'ємним складником освітньо-наукової програми. Здобувач самостійно опрацьовує джерельну базу, систематизує її з урахуванням специфіки проблеми дослідження; характеризує стан дослідженості проблеми в педагогічній науці; визначає теоретичні і методологічні орієнтири дослідницького пошуку, методи дослідження; здійснює дослідницьку роботу упродовж всіх років навчання; обґрунтовує гіпотезу та перевіряє її шляхом експериментальної роботи; здійснює апробацію результатів дослідження шляхом опублікування статей у фахових і наукометричних виданнях, під час участі у конференціях різного рівня тощо. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача ступеня доктора філософії з освітніх, педагогічних наук, за якість і своєчасність виконання наукової складової програми. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Орієнтовний перелік напрямів дисертаційних досліджень:

1. Тенденції розвитку освіти дорослих в Україні та зарубіжжі.
2. Ретроспектива становлення педагогічної освіти – українських і зарубіжний дискурс.
3. Тенденції розвитку педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів.
4. Персонологія педагогічної освіти і освіти дорослих.
5. Теорія, історія і практика історико-педагогічних досліджень.
6. Розвиток мистецької освіти в українському і зарубіжному контексті.
7. Теорія і практика розвитку педагогічної майстерності вчителя.
8. Професійний розвиток сучасного вчителя.

9. Теорія і практика професійного й особистісного розвитку різних категорій дорослих.
10. Компетентнісні засади педагогічної освіти і освіти дорослих.

13. ВИЗНАЧЕННЯ ФОРМ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ

<p style="text-align: center;">Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>Форма державної атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою визначається Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р.), Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (в редакції постанови кабінету Міністрів України № 502 від 19 травня 2023 р.), Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України про присудження ступеня доктора філософії (рішення вченої ради ПООД імені Івана Зязюна НАПН України, протокол № 2 від 27 січня 2022 року) та іншими нормативно-правовими актами.</p> <p>Разова спеціалізована вчена рада утворюється закладом, в якому здобувач виконав акредитовану освітньо-наукову програму.</p> <p>Для проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати.</p> <p>У разі відсутності відповідного стандарту вищої освіти вимоги до рівня знань, умінь і навичок визначаються відповідно до восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 101, ст. 3700; 2020 р., № 54, ст. 1670).</p> <p>Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.</p> <p>Дисертація виконується державною або англійською мовою.</p> <p>Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН. Максимальний та/або</p>
--	---

мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності.

Дисертація подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та

висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (після 27.01.2022 р.), зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесenu до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.

До 01.01. 2024 року, згідно Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (2022 р.), після завершення навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач: отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, оформлену за формою, затвердженою МОН, і висновок наукового керівника (керівників); звертається до випускового відділу, що реалізує освітньо-наукову програму, з письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні випускового відділу, що реалізує освітньо-наукову програму. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головою на засіданні структурного підрозділу закладу.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації за здобувачем зберігається право на повторне звернення до випускового відділу з письмовою заявою щодо отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми, якщо здобувач достроково відрахований з аспірантури за власною заявою.

Здобувач за наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо) за письмовою заявою має право на отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури. Цей термін продовжено на час дії військового стану плюс три місяці.

З 01.01.204 року, згідно нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (2023 р.), не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач: отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану; звертається до випускового відділу, що виконує освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні випускового відділу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну,

теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу закладу. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до випускового відділу не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

За умови отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач має право звернутися до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради (з 01.01.2024 – не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку).

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються:

дисертація в друкованому та електронному вигляді;

наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;

академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми;

висновок наукового керівника (керівників);

висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Вчена рада не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування

протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:

одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов (для іноземних видань - згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;

наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Одноосібна монографія загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація члена разової ради або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає вченій раді закладу пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

У разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів з урахуванням вимог цього Порядку разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона:

	<p>1) є науковим керівником здобувача;</p> <p>2) є керівником закладу, в якому утворюється разова рада;</p> <p>3) є співавтором наукових публікацій здобувача;</p> <p>4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника;</p> <p>5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України <u>“Про вищу освіту”</u>, <u>“Про наукову і науково-технічну діяльність”</u>;</p> <p>6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;</p> <p>7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;</p> <p>8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.</p> <p>Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.</p> <p>Рішення про утворення разової ради приймає вчена рада закладу. Заклад на підставі рішення вченої ради видає наказ про утворення разової ради.</p> <p>Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради заклад:</p> <p>1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;</p> <p>2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;</p> <p>3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;</p> <p>4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, а також до локального репозитарію закладу.</p>
--	---

Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації проводиться за процедурою, визначеною закладом.

Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

У разі надходження до закладу звернень інших осіб з оцінкою дисертації разова рада озвучує їх під час публічного захисту дисертації та з урахуванням результатів їх розгляду приймає відповідне рішення. Такі звернення беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочих дні до дня захисту дисертації.

Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії.

Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування: про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради; про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки закладу, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

	<p>Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.</p>
--	--

14. ВИМОГИ ДО ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки складається з процедур і заходів, передбачених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положеннями «Про аспірантуру і докторантуру» в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (протокол Вченої ради Інституту №2 від 28 січня 2019 р.), «Про забезпечення якості освіти в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №3 від 25 лютого 2020 р.), «Про організацію освітнього процесу в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №8 від 30.08.2021 р.), «Про розроблення, оновлення і моніторинг якості навчально-методичного супроводу освітніх компонентів освітньо-наукових програм (протокол Вченої ради Інституту №8 від 30.08.2021 р.), Про порядок вирішення конфліктних ситуацій у процесі реалізації освітньо-наукових програм Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (протокол Вченої ради Інституту №8 від 30.08.2021 р.), «Про політику академічної доброчесності в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №3 від 25 лютого 2019 р.), «Про порядок реалізації права на академічну мобільність в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №1 від 30 січня 2017 р.), «Про оцінювання результатів навчання у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №9 від 16 вересня 2019 р.), «Про визнання результатів неформальної освіти у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» (протокол Вченої ради Інституту №5 від 29 травня 2018 р.), «Про проходження викладацької практики здобувачами наукового ступеня доктора філософії» (протокол Вченої ради ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України (протокол Вченої ради Інституту №4 від 23 квітня 2018 р.) тощо та передбачає:

- регулярне планування освітньої діяльності, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм усіма стейкхолдерами;
- посилення кадрового потенціалу наукової установи;
- забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти на третьому освітньому рівні;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності інформації про діяльність наукової установи та її підрозділів;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату, академічної недоброчесності;
- сприяння у забезпеченні академічної мобільності здобувачів освіти і викладачів шляхом інтернаціоналізації, міжнародної наукової комунікації.